

Onderwerp	Voortgang en actualisatie baggerbeleid
Versienummer	n.v.t.
Dossiernummer	3109
D&H datum	woensdag 14 februari 2024
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

De volgende beleidsvoorstellen vast te stellen:

- 1) sturen op meerdere doelen;
- 2) ruimte voor maatwerk;
- 3) in stedelijk gebied het baggerwerk voor derden uitvoeren.

2) Aanleiding

In de zomer van 2022 heeft de Rekeningcommissie een onderzoek uitgevoerd naar het baggerbeleid bij Delfland. Dit onderzoek heeft geleid tot waardevolle bevindingen en aanbevelingen. Delfland is aan de slag gegaan met de uitvoering van de aanbevelingen.

In de informatieve VV van 14 december 2023 zijn er 7 dilemma's gepresenteerd waarover in de commissie WKK van 19 december 2023 vervolgvragen zijn gesteld.

De gepresenteerde dilemma's op 14 december 2023 en de daaropvolgende bespreking in de informatieve VV vormen de basis van een drietal beleidsvoorstellen. De drie beleidsvoorstellen zijn een actualisatie van het baggerbeleid en uitgewerkt in de bijgevoegde notitie. Ook is hierin de uitvoering van de aanbevelingen samengevat.

3) Beoogd effect

Het beoogd effect is de vaststelling van de drie beleidsvoorstellen.

4) Kernboodschap

Delfland is voornemens het baggeronderhoud zo uit te voeren dat het optimaal bijdraagt aan de doelen van Delfland, onder andere waterkwantiteit, waterkwaliteit en duurzaam circulair.

5) Historie – eerdere besluitvorming

- Zomer 2022: Onderzoek rekencommissie naar het baggerbeleid bij Delfland.
- 14 december 2023: In de informatieve VV is het baggerbeleid besproken.
- 19 december 2023: In de commissie WKK van zijn vragen gesteld over de voortgang van het baggerbeleid en de uitvoering hiervan.

6) Regelgeving en Beleid

Waterbeheerplan 6 en Begroting 2024

7) Financiën

Beleidsonderwerpen	Organisatorisch	Financieel
Maatwerk en sturen op meerdere doelen (excl. sanering waterbodems)	Inschatting 3 fte. voor: • Bemonstering • Werkvoorbereiding • Omgevingsmanagement	Ca. 2 mlj. euro per jaar extra (bandbreedte 50%). Nadere analyse is nog in uitvoering.
Baggeren voor gemeenten en particulieren stedelijk gebied	• Uitvoering baggeren • Toezicht • Beheersing en planning • Financiële afwikkeling	300-600 K euro per jaar voor particulieren, waar deels gemeenten onderhoud plegen. Afspraken met gemeenten over verdeling van de kosten, waarbij het merendeel van deze kosten gemaakt wordt in water waarvoor de gemeenten onderhoudsplichtig zijn (2/3 van het totaal). Concreet betekent dit dat deze kosten in principe niet voor rekening van Delfland komen.
Sanering waterbodems	Inschatting 2 à 3 fte. voor: • Bemonstering • Werkvoorbereiding • Omgevingsmanagement • Uitvoering maatregelen • Samenwerking gemeenten • Brononderzoek • Juridische ondersteuning	Er wordt voorgesteld om in kadernota 2025 hiervoor een plafondbedrag per jaar te reserveren. Nadere analyse is nog in uitvoering. In het (niet heel waarschijnlijke) geval dat de veroorzaker van een vervuilde waterbodem achterhaald kan worden, zal uiteraard gepoogd worden de kosten te verhalen.

De kosten zijn een eerste indicatieve inschatting. Er vinden bijvoorbeeld nog nadere analyses plaats, met name over de kosten die gepaard gaan met het bemonsteren van de waterbodem en het verwijderen van de verontreinigde waterbodems. Dit zijn twee hoge kostenposten bij het baggeren.

De financiële en organisatorische impact van het actualiseren van het baggerbeleid zal concreet uitgewerkt zijn in de kadernota voor de begroting 2025.

8) Duurzaamheid

In het nieuwe baggerbeleid worden de doelen van duurzaamheid expliciet meegenomen.

9) Organisatorische en personele consequenties

Zie punt 7) Financiën.

10) OR

N.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

Het belangrijkste risico heeft betrekking op het derde beleidsvoorstel, te weten het baggeren voor de gemeenten en particulieren. We bieden deze gemeenten aan de baggerwerkzaamheden voor hen uit te voeren, net als we al doen voor 6 gemeenten. Het kan zijn dat een gemeente dat niet wil. In dat geval kunnen we dus voor een deel van ons areaal (net als nu) minder goed sturen op de te realiseren doelen. Als beheersmaatregel gaan we in gesprek met de gemeenten over de voor- en nadelen.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Binnen de uitwerking van de beleidsvoorstellen volgt de communicatie naar de betrokkenen.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Het vervolgproces ziet er als volgt uit:

- Na vaststelling van voorliggende drie beleidsvoorstellen zal dit als hernieuwd beleid worden gehanteerd. Het beleidsuitgangspunt om standaard in alle watergangen tot de leggermaat te baggeren komt hiermee te vervallen;
- Daarnaast is met voorliggend besluit vastgesteld dat Delfland met de voorbereiding start om in stedelijk gebied voor particulieren te baggeren. De formele onderhoudsplicht voor particulieren en gemeenten in stedelijk gebied verandert niet. Delfland zal, in overleg met gemeenten, het baggeronderhoud in secundair water in stedelijk gebied uitvoeren;
- Met het vaststellen van voorliggende notitie is de uitvoering van de aanbevelingen Rekeningcommissie afgerond. Implementatie van de beleidsvoorstellen zal enkele jaren in beslag nemen. In de Kadernota & Begroting volgen de hiervoor benodigde financieringsvoorstellen;
- Q1 in 2025 zal nog eenmaal een voortgangsrapportage gemaakt worden over de de implementatie van de aanbevelingen van de Rekeningcommissie;
- De voortgang van de uitwerking van de beleidsvoorstellen wordt gerapporteerd via de P&C-producten waarbij voor significante afwijkingen er separaat van de P&C-producten wordt teruggekoppeld.

14) Bevoegd orgaan

Het Algemeen Bestuur is op grond van art 77 van de Waterschapswet bevoegd baggerbeleid vast te stellen.

15) Toelichting

Bijlage 1 geeft een uitgebreidere onderbouwing van de drie beleidsvoorstellen en ook een nadere toelichting op de achterliggende aanbevelingen van de rekeningcommissie en hoe we die hebben opgevolgd.

Hieronder worden de beleidsvoorstellen op hoofdlijnen samengevat:

Beleidsvoorstel 1: Sturen meerdere doelen

Bij het bepalen welke watergangen binnen Delfland gebaggerd moeten worden en hoe de uitvoering wordt vormgegeven staan vijf doelstellingen centraal. Daarbij is in dit beleidsvoorstel een onderscheid gemaakt tussen de periode tot 2028 (KRW-deadline) en de periode na 2028.

Doelstellingen baggeren tot 2028:

- Voorkomen wateroverlast;
- Verbeteren en behouden ecologische waterkwaliteit in de KRW-wateren. De zogenoemde "sport 1" en "sport 2" (1);
- Reduceren emissies bij de uitvoering baggerwerk (75% emissiereductie);
- Circulair verwerken baggerspecie binnen de grenzen van het beheergebied (50% circulair);

(1) Sport 1: de formele KRW-waterlichamen

Sport 2: de direct aan KRW-waterlichamen grenzende wateren (zelfde peil)

- Stapsgewijs in kaart brengen van (ernstig) vervuilde waterbodems en saneren waar nodig.

Doelstellingen baggeren na 2028:

- Voorkomen wateroverlast;
- Verbeteren ecologische waterkwaliteit in de "sport 3" wateren (overig water) en behouden in alle wateren (sport 1, 2 en 3);
- Reduceren emissies bij de uitvoering baggerwerk (100% emissiereductie in 2031);
- Circulair verwerken baggerspecie binnen de grenzen van het beheergebied (100% in 2050);
- Vervolg stapsgewijs in kaart brengen van (ernstig) vervuilde waterbodems en saneren waar nodig.

Beleidsvoorstel 2: ruimte voor maatwerk

We stappen af van het standaard uitgangspunt dat alle watergangen gebaggerd worden tot de leggermaat. Per watergang wordt bepaald of er wordt gebaggerd tot de leggermaat of dat een andere baggerdiepte nodig/doelmatiger is. Maatwerk passen we toe in de volgende gevallen:

- Als dit de ecologische en/of chemische waterkwaliteit voor de KRW-wateren sport 1 en sport 2 bevordert. In dat geval baggeren we tot de vaste bodem. Na 2028 baggeren we de KRW-wateren sport 3 tot de vaste bodem als de inschatting is dat het doelmatig is voor de waterkwaliteit;
- Als het kostenefficiënt is om dieper en/of breder te baggeren dan de leggermaat. Dit geldt bijvoorbeeld vaak voor watergangen waar de transportkosten een significant deel uitmaken van de totale baggerkosten;
- Vanzelfsprekend wordt alleen zoveel mogelijk bagger (buiten de leggermaat) uit de watergang verwijderd als dit niet ten koste van waardevolle flora of fauna gaat.

Als bovenstaande criteria niet van toepassing zijn, wordt de watergang gebaggerd tot de leggermaat en baggeren we 1/3 van de breedte van de watergang (volgens de bestaande werkwijze).

Beleidsvoorstel 3: In stedelijk gebied voeren we al het baggerwerk voor derden uit

Om schaalvoordelen verder te bevorderen en om de baggerdoelen voor het watersysteem, niet in de laatste plaats m.b.t. waterkwaliteit, beter te kunnen realiseren stellen we voor in stedelijk gebied de baggerwerkzaamheden in alle watergangen uit te gaan voeren. Dit willen we als volgt realiseren:

- We gaan in gesprek met de gemeenten waarvoor we de baggerwerkzaamheden nog niet uitvoeren. We bieden deze gemeenten aan de baggerwerkzaamheden voor hen uit te voeren (2). De kosten voor het baggeren brengen we bij de gemeenten in rekening (zoals we dat ook doen voor de zes gemeenten waarvoor we nu al het baggerwerk uitvoeren);
- Ook voor particulieren in stedelijk gebied (binnen de bebouwde kom) willen we de baggerwerkzaamheden uitvoeren, en we vragen de betreffende gemeenten de kosten hiervan bij deze particulieren in rekening te brengen (danwel voor rekening van de gemeente te nemen). We maken afspraken met de gemeenten over het overnemen van de onderhoudstaken van particulieren in stedelijk gebied.

De formele onderhoudsplichten voor het uitvoeren van baggeren worden niet gewijzigd. Deze blijven juridisch bij de aanliggende eigenaar. Wij voeren alleen de werkzaamheden uit, zodat we beter kunnen sturen en beter zicht hebben op het behalen van de doelen en er schaalvoordelen optreden.

16) Bijlagen

Bijlage 1. Notitie 'Voortgang actualisatie en uitvoering baggerbeleid'

- (2) We gaan daarbij met gemeenten in gesprek om te kijken in hoeverre het mogelijk is, in de uitvoering 'werk met werk te combineren', bijvoorbeeld door baggeren t.b.v. recreatievaart mee te nemen, uiteraard voor zover dit de doelstellingen van Delfland niet schaadt.

Dossiernummer: 3109

Onderwerp Voortgang en actualisatie baggerbeleid
Dossiernummer 3109

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van woensdag 14 februari 2024,
dossiernummer 3109;

gelezen het positieve advies van de commissie Waterkwantiteit en Waterkwaliteit.

Overwegende dat:

Delfland voornemens is het baggeronderhoud zo uit te voeren dat het optimaal bijdraagt aan de doelen van Delfland, onder andere waterkwantiteit, waterkwaliteit en duurzaam circulair.

Gelet op:

Artikel 77 van de Waterschapswet

Besluit:

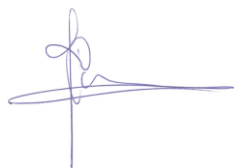
- De volgende beleidsvoorstellen vast te stellen:

- 1) sturen op meerdere doelen;
- 2) ruimte voor maatwerk;
- 3) in stedelijk gebied het baggerwerk voor derden uitvoeren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van dinsdag 9 april 2024.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

ir. P.C. Janssen

de voorzitter,

dr. P.H.W.M. Daverveldt